

ЗАШТИТА И УНАПРЕДУВАЊЕ НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА И ПРИРОДАТА

Заштитата и унапредувањето на животната средина претставува императив кој се реализира преку проекти, мерки и активности на субјекти од јавниот и приватниот сектор, на државно и на локално ниво, истовремено почитувајќи ги променливите рамки на еколошките, економските и социјалните фактори на национално и меѓународно ниво. Потребата за заштита на животната средина се заснова на принципите на одржливиот развој, паралелно со растечките потреби на населението за поквалитетни услови за живеење, чиста вода за пиење и здрава храна.

Мерките и активностите кои ќе се реализираат во следниот период ќе придонесат за унапредување и подобрување на квалитетот на животната средина и природата, намалување на загадувањето кое претставува закана по човековото здравје и планирање на просторот и одржливиот развој на Република Македонија.

Во периодот 2014–2018 ќе се реализираат проекти и активности во следниве области од животната средина:

- Изградба на пречистителна станица за отпадни води во населено место Волково–општина Ѓорче Петров (почеток на 2016)
- Изградба на пречистителна станица за отпадни води во Гевгелија (март 2017)
- Изградба на пречистителна станица за отпадни води во Кочани (2015–2018)
- Проект „Дојранско езеро“ –проектирање и изградба на систем за зафаќање и транспорт на вода од бунарското подрачје Долна Ада, Паљурци за полнење на Дојранското Езеро, а вишокот на вода ќе се користи за наводнување на земјоделските површини од населените места во општина Богданци (2015–2018)
- Санација и реконструкција на постојните станици за пречистување на отпадни води во Македонија (2015–2018)
- Одржување и поправка на постојниот систем за полнење на ДојранскотоЕзеро - Ѓавато (2015–2018)
- Реконструкција и проширување на канализационата мрежа во Прилеп ЕУ-ИПА (2014–2018)
- Изградба на станица за пречистување на отпадни води во Прилеп ЕУ-ИПА (2015–2018)
- Изградба на пречистителна станица за отпадни води во Кичево ЕУ-ИПА (2016–2018)
- Изградба на пречистителна станица за отпадни води во Струмица ЕУ-ИПА (2016–2018)
- Изградба на пречистителна станица за отпадни води во Радовиш ЕУ-ИПА (2015–2017)
- Изградба, проширување и рехабилитација на канализациона мрежа во Куманово ЕУ-ИПА (2016 – 2018)
- Изградба, проширување и рехабилитација на канализациона мрежа во Берово ЕУ-ИПА (2017–2018)
- Изградба на пречистителни станици за отпадни води во општина Сарај (2017)
- Доизградба на водоводни системи во Липково, Тетово и Зајас (2014–2018)
- Изградба на филтер-станција на системот за водоснабдување на Гостивар (2014–2017)
- Уредување на канал во Арачиново (2014–2016)
- Изработка на проектна документација за подобрување на инфраструктурата во собирањето и третманот на отпадните води во Струмица, Тетово, Гостивар, Битола, Кавадарци и Дебар ЕУ-ИПА (2014–2016)

- Идентификација на агломерациите за третман на отпадните води и дефинирање на чувствителните подрачја во однос на испуштање на урбани отпадни води ЕУ-ИПА (2015–2017)
- Донесување на планови за управување со речните сливови на реката Брегалница (2014–2017), на реката Струмица (2015–2017), на реката Вардар ЕУ-ИПА (2016) и реката Црн Дрим (2014–2018)
- Изградба на инфраструктурни објекти од областа на управување со отпад и управување со води (2016–2018)
- Изработка на проектна документација за изградба на трансфер-станции и депонии во согласност со ЕУ стандардите во источен и североисточен регион ЕУ-ИПА (2014–2016)
- Изградба на депонии и интегриран систем за управување со отпад во Полошки регион и Југоисточен регион со концептот на јавно-приватно партнерство (2014–2015)
- Изградба на регионални водоводи за општините во соработка со општините и центрите за регионален развој (2015–2018)
- Донесување на национална студија со методологија за тарифирање на услугите во секторот води ЕУ-ИПА (март 2016)
- Изработка на катастар на подземни води (2015–2017)
- Ремедијација на загадено земјиште, јаловишта и намалување на загадувањето на водата преку аплицирање на природен зеолит (2016–2018)
- Изработка на Национална стратегија за заштита на природата која ќе ги одреди целите и насоките за зачувување на природата, начините на нејзино спроведување во согласност со целокупниот стопански, општествен и културен развој на Р. Македонија (март 2017)
- Изработка на Национална стратегија за биолошка разновидност (2014)
- Изработка на софтвер за следење на квалитетот на животната средина на местото на живеење (2016–2018)
- Воспоставување евиденција за заштита на природата преку воведување на катастар на заштитени подрачја и регистар на природно наследство (март 2016)
- Идентификување на подрачја кои ќе бидат предложени да влезат во еколошките заштитени подрачја за ЕУ НАТУРА 2000 мрежата ЕУ-ИПА (2015–2017)
- Прогласување на делови од Осоговските планини за заштитени подрачја (2015–2016)
- Изработка на студија за ревалоризација на природните вредности на споменикот на природата Катлановски предел (декември 2014)
- Промовирање на катлановски рид како природна ЕКО-туристичка дестинација Памук-кале (2015 – 2017)
- Изработка на Водич за заштита на природата со цел подигање на јавната свест, особено во делот наменет за едукација на младите и останатите, за зачувување на природните вредности, со акцент на трите национални паркови во Р. Македонија (2016–2017)
- Проект „Хибридни возила за јавната администрација“ – со проектот се планира, согласно финансиските можности и потреби на институциите, да се набават одреден број на хибридни возила во поголемите институции во Р. Македонија (2015–2018)

- Воспоставување на еко-игротеки во градовите низ Македонија (2016–2017)
- Процес на селектирање, собирање и рециклирање на амбалажен отпад (2015–2017)
- Проект „ЕКО-канцеларија“ кој е во функција на подигање на еколошката свест кај вработените во компаниите и поттикнување на штедењето на материјали за канцелариско работење (2015–континуирано)
- Проект „Берово – ЕКО Град“ кој има за цел да поддржи напредни еколошки технологии (2016–2018)
- Осовременување и одржување на државната мрежа за мониторинг на воздух во Македонија (2014–2018)
- Закон за заштита на почви со кој ќе се воспостави систем за заштита на почвата како медиум на животната средина (2014–2016)
- Закон за зеленило со кој треба да се уреди планирање, проектирање, подигање, уредување, одржување, заштита, користење и финансирање на зеленилото, управувањето со него, како и надзорот врз примената на законот (2015)